

જન્મદિને વધામણી

મનોજકુમાર આર સરૈયા પ્રમુખ રોટરી ક્લબ ઓફ કેપિટલ મંગી ખડાયતા સમાજ, ગાંધીનગર મો. ૯૮૨૪૦ ૬૯૪૮૫

બ્રહ્માકુમારી સંસ્થાના ૩૬મા વાર્ષિકોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી

તસવીર : કશ્યપ નિમાવત

ગાંધીનગર, તા. ૨૨ પાટનગર ગાંધીનગરમાં આજથી ૩૬ વર્ષ પહેલાં સચિવાલયમાં સરકારી ફરજ બજાવતાં રાજયોગી રાજુભાઈના સે-૧૬માં બે રૂમ રસોડાના નાનકડા મકાનમાં બ્રહ્માકુમારી સેવા કેન્દ્રની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. ત્યારથી કેન્દ્રના સંચાલિકા કેલાશદીદીજીના સફળ નેતૃત્વ હેઠળ સમગ્ર ગાંધીનગર જિલ્લામાં અનેકાનેક આધ્યાત્મિક કાર્યક્રમો, મેળાઓ, સંમેલનો, શિબિરોનું આયોજન કરી વ્યક્તિ પરિવર્તનથી વિશ્વ પરિવર્તનનું કાર્ય કરવામાં આવી રહેલ છે. સે-૨૮ ખાતે આવેલ ગાંધીનગર જિલ્લાના મુખ્યાલય સમા સેવા કેન્દ્ર ખાતે ૩૬મા વાર્ષિકોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે શિવ પરમાત્માને ખાસ ભોગ ધરાવવામાં આવ્યો હતો. કેક કટીંગ સાથે છેલ્લા ૩૬ વર્ષની વિકાસ ગાથા કેલાશદીદીએ સંભળાવી પરમાત્માની મહાનતમ કાર્યની ઝાંખી કરાવેલ અને સૌ પર ઈશ્વરી શક્તિ સાંપડે તેવા આશીર્વાદની વર્ષા કરી હતી. મોટી સંખ્યામાં ભાવિકો તથા ગણમાન્ય વ્યક્તિઓ આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

દુલ્હનની જેમ શણગારેલી અડાલજની વાવ સૂરોથી રણકી

તસવીર : કમલેશ શાહ

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ ગઈકાલે રાત્રે દુલ્હનની જેમ સજેલી અડાલજની વાવ સૂરોથી રણકી ઊઠી હતી.

છેલ્લાં પાંચ વર્ષથી અમદાવાદ શહેરમાં 'કાફ્ટ ઓફ આર્ટ'ના બેનર તળે 'વોટર ફેસ્ટિવલ'નું આયોજન કરવામાં આવે છે, જે અંતર્ગત બે દિવસ અગાઉ પાટણની રણકી વાવ ખાતે અને ગઈકાલે રાત્રે અડાલજની વાવ ખાતે સંગીતના કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

અડાલજ ખાતે આયોજિત કાર્યક્રમ અંતર્ગત પક્યુશન અને ફ્યુઝન મ્યુઝિક ઉપર વધારે ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો. ફઝલ કુરેશી, રાહુલ શર્મા, સેલ્વા ગણેશ, અરુણકુમાર, ધ્રુવ ધાનેકર, ઈન્દ્રજિત શર્મા, વિજય યવાણ અને ખેતેબાનાનાં સુંદર પરફોર્મન્સ અહીં યોજાયાં હતાં. દરેક કલાકારનાં વ્યક્તિગત પરફોર્મન્સ તો વખણાયાં જ હતાં પરંતુ છેલ્લે સૌએ સાથે મળીને એક ફ્યુઝન આપીને 'સોને પે સુહાગા'ની યાદ અપાવી દીધી હતી.

કાર્યક્રમ દરમ્યાન અડાલજની વાવના સ્થાપત્યને જ બેકગ્રાઉન્ડ તરીકે રાખીને તેની આગળ સંગીતનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો, જે કારણે એક સુંદર માહોલ રચાયો હતો. કાર્યક્રમ માણવા માટે ભીડ એટલી મોટી સંખ્યામાં એકત્ર થઈ હતી કે સમય કરતાં થોડા પછા મોડા પહોંચેલા કેટલાય પ્રેક્ષકોએ તો અડાલજની વાવમાં બેસીને આ

કાર્યક્રમ માણ્યો હતો. પ્રેક્ષકોએ પાર્ક કરેલાં વાહનોની ભીડ ગામની બહાર મુખ્ય રસ્તા સુધી પહોંચી હતી. ગાંધીનગર, અમદાવાદ અને આસપાસનાં ગામોમાંથી પણ મોટી સંખ્યામાં લોકો આ કાર્યક્રમમાં ઉમટ્યા હતા.

પાસપોર્ટ-વિઝા વગર આવન-જાવન કરતાં ગગન વિહારી

ગાંધીનગર શહેરમાં યાયાવર પક્ષીઓનું પ્રમાણ નોંધપાત્ર રીતે ઓછું થયું

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ શિયાળો શરૂ થતાં જ હજારો કિલોમીટરનું અંતર કાપી પર્યટક પંખીડાઓનું આવન-જાવન નિયમિતપણે જોવા મળે છે. પરંતુ આ વર્ષે ગાંધીનગરની આસપાસ જલપ્લાવિત વિસ્તાર, ગૌચરની જમીન અને વૃક્ષોની સંખ્યામાં ઘટાડો થતાં યાયાવર પક્ષીઓની આ વર્ષે સંખ્યા ઘટી છે.

હરીયાળા ગાંધીનગરમાં છેલ્લા બે દાયકામાં સીમેન્ટ કોન્ક્રીટના બાંધકામનું પ્રમાણ ઘણું વધી ગયું છે. જે તે કારણે જૂના પુરાણા વૃક્ષોનું નિકંદન પણ થયું છે. યાયાવર પક્ષીઓનો ખોરાક મુખ્યત્વે નદી-નાળા-તળાવાના કાંઠા પાસે વધારે

હોય છે. પરંતુ જલપ્લાવિત પણ ઘટ્યા હોવાને કારણે પર્યટક પંખીડાઓનું આજની તારીખે પ્રમાણ ઘણું ઓછું જોવા મળી રહ્યું છે. તેમ ગાંધીનગરના પક્ષીવેદ પંકજ પરમાર જણાવી રહ્યા છે. ઠંડી શરૂ થતાં જ દિવાળી ઘોડો દિવાળીની આસપાસ આવી જ જાય. તેજ રીતે વૈયા-રોડી પાસ્ટર પક્ષી પણ આવે અને ગ્રીષ્મ ઋતુ શરૂ થતાં જ ગાયબ થઈ જાય. કેટલાંક જમીન પરની ઝાડીમાં યાયાવર પક્ષીઓ જોવા મળે છે. જ્યારે કેટલાંક વૃક્ષો પર જોવા મળે છે ત્યારે કેટલાંક પંખીડાઓ જણ પ્લાવિત વિસ્તારમાં જોવા મળે છે. સ્થળાંતર કરવા માટે પક્ષીઓએ કુદરતી રીતે પોતાનું અનુકુલન ઉભું

કર્યું છે. જેમ કે ઉષ્ણ રૂધિર, ઉષ્માસંત્રાહી, પીંછાનું સુંદર આવરણ, વિચક્ષણ ઉડકન શક્તિ, પોષણ માટે વિવિધ રીતે અનુકૂલિત થયેલ ચાંચ અને શરીરના આકાર પરથી ઓળખાય છે. આ પર્યટક પંખીડાઓ સ્વગુહે અત્યંત કાનિલ ઠંડી, પોષણ પાણીની તંગી અને પ્રજનન ભ્રમતા પ્રાપ્ત કરવાની પ્રેરણા નહીવત હોવાને કારણે ગાંધીનગરમાં હજારો વર્ષથી આવન-જાવન કરતાં હોય છે. આવા પક્ષીઓ યોગ્ય આશ્રય સ્થાન પસંદ કરી સંવનન, પ્રજનન અને રહેઠાણ માટે માળા બાંધવાની બાબતો આનુવંશિક વૃત્તિ ગણવામાં આવે છે. પક્ષીઓ જલપ્લાવિત વિસ્તાર ઘટતાં નજીકના

સ્થળાંતર દરમ્યાન ઊંચાઈ

પક્ષી	ઊંચાઈ
બતકો	૨,૨૮૬ મીટર
'ગીઝ'	૨૯,૫૦૦ ફીટ
'ડુક'	૩,૩૫૨ મીટર
હિમાલય	૬,૫૦૮ મીટર

ઓળંગતા પક્ષી

સ્થળાંતર કરતાં પક્ષીઓનો વિસ્તાર

પોઈન્ટ કેલીમર	શિયાળો અને શરદનું પ્રવેશસ્થાન
મસારનો અખાત	શિયાળો, શરદ અને વસંતનું પ્રવેશસ્થાન
કાલીવેલી	મીઠા પાણીની જાતો માટેની શિયાળાનું સ્થાન અને દરિયાઈ જાતો માટેનું વસંતનું સ્થાન
ચિલ્કા	વસંતનું સ્થાન
કચ્છનું નાનુ રણ	શિયાળો અને શરદનું પ્રવેશસ્થાન
ભરતપુર	શિયાળો ગાળવાનું સ્થાન

બાહુબલી, બજરંગી ભાઈજાન, હૈદર, પીકેને પાછળ રાખી ઓસ્કાર એવોર્ડ માટે નોમિનેટ થઈ પ્રાદેશિક ફિલ્મ : કોર્ટ

નારાયણ કાંબલે મુંબઈની પછાત વર્ગની એક વસાહતમાં ચાર રસ્તા પરના નાના એવા એક મંચ પરથી, ગરીબો અને પછાતોને થઈ રહેલા સરકારી અન્યાયો સામે અવાજ ઉઠાવતું ગીત ગાઈ રહ્યો છે. ગીત પૂરું થાય એની વચ્ચે જ મુંબઈ પોલીસ આવીને એને ઉઠાવી જાય છે.

કાંબલે પર એવો આરોપ છે કે મુંબઈની શીતલાદેવી ઝૂંપડપટ્ટીનો એક સફાઈ કામદાર વાસુદેવ પવાર જે સફાઈ કામ માટે એક ગટરમાં ઉતર્યો હતો, તેનું ગટરના ઝેરી ગેસથી મૃત્યુ થયું હતું, તે હકીકતમાં આ લોકગાયકના લીધે થયું છે!

પોલીસનું કહેવું છે કે દલિત લોકગાયક નારાયણ કાંબલેએ મંચ પરથી ગાયેલા ગીતના એ શબ્દો કે 'માથે મેલું ઉંચકવાના અપમાનજનક કામ કરવા કરતાં તો મરી જવું સારું' એ સાંભળીને એ સફાઈ કામદાર વાસુદેવ પવારે જાણીજોઈને મોતને ઓડાવું કર્યું છે!

પોલીસ કાંબલે પર કેસ તૈયાર કરીને મુંબઈની નીચલી અદાલતમાં સબમીટ કરે છે, લડાતો લડાતો કેસ મુંબઈની સેન્સેસ કોર્ટમાં પહોંચે છે.

નેશનલ ફિલ્મ સમારોહમાં બેસ્ટ ફિચર ફિલ્મનો એવોર્ડ પણ પ્રાપ્ત થયો છે. અને હવે ૨૦૧૬માં જાહેર થનારા ૮૮મા ઓસ્કાર એવોર્ડ માટે પણ આ ફિલ્મનું 'બેસ્ટ ફોરેન ફિલ્મ' કટેગોરીમાં વિધિવત્ નોમિનેશન થઈ ચૂક્યું છે.

દલિત લોકગાયકના ગાનથી આરંભ પામી હોવા છતાં આ ફિલ્મમાં સમાજના દલિત કે કોઈ ચોક્કસ પછાતવર્ગની સમસ્યાઓનું વર્ણન નથી. એનો પ્રમુખ આશય તો બોદી ન્યાયવ્યવસ્થા અને વિલંબિત અદાલતી કાર્યપદ્ધતિથી સર્જાતી પરિસ્થિતિ પર પ્રકાશ પાથરવાનો જ રહ્યો છે. તામ્હણે એ કોર્ટ બનાવતાં પહેલાં મહિનાઓ સુધી તેમના કલાકારો અને નિર્માતા સાથે મુંબઈની કોર્ટમાં બેસીને કલાકોના કલાકો ગાળ્યા હતા, ખ્યાત ધારાશાસ્ત્રીઓનાં પુસ્તકોનો અભ્યાસ કર્યો હતો ઉપરાંત મુંબઈની જુદી જુદી ચાલ, દલિતો-ગરીબો-પછાતોની વસાહત, તેમનાં રસોડાં, પહેરવેશ, વાણી અને રોજ-બ-રોજના વ્યવહાર અંગે છે માસ સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો. આ જ કારણે આપણી સરેરાશ

ફિલ્મોનાં લોકેશન્સ અને તેમાં દર્શાવાતી કોર્ટ કે કાર્યવાહીનાં ચીલાચાલુ દૈશ્યોથી આ ફિલ્મ નોખી તરી આવે છે. ફિલ્મનાં ગ્લેમર, ભવકા કે મેલોડ્રામા વિનાનાં દૈશ્યો અને લોકેશન્સ એકદમ વાસ્તવિક જણાય છે. ૧૮૦૦ જેટલા ઓડિશન પછી પ્રસ્થાપિત થયેલા કલાકારો વિના ઓછા જાણીતા એવા અવ્યાવસાયિકોને રંગભૂમિના કલાકારો પાસેથી દિગ્દર્શકે ખૂબ સુંદર કામ લીધું છે. ફિલ્મમાં ભેળ-પકોડીવાળા, વડાપાંઉવાળાથી માંડીને સામાન્ય પ્રજાજનોમાંથી પણ કિટરાર પસંદ થયા છે ને એમણે અભિનય પણ સુંદર આપ્યો છે. 'નવજીવન વિદ્રોહી સાંસ્કૃતિક જલસા'ના બેનર તળે મહારાષ્ટ્રના ખ્યાતિપ્રાપ્ત શાંભાજી ભગતનાં ગીતો અને એ જે રીતે રજૂ થયાં છે તે આ ફિલ્મનું આગવું આભૂષણ બન્યાં છે. 'કોર્ટ'ની સમીક્ષા રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય ફિલ્મ સમીક્ષકોએ ઉદાર દિલે કરી છે અને તેને અચૂક જોવા જેવી ફિલ્મ ગણાવી છે.

